

Na temelju članka 58.st. 1. i članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20.) te članka 39. Statuta Srednje škole Mate Blažine Labin (u daljnjem tekstu: Škola) na sjednici održanoj _____ rujna. 2020. godine donosi

ETIČKI KODEKS

SREDNJE ŠKOLE MATE BLAŽINE LABIN

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks sadrži moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati nastavnici, stručni suradnici i drugi radnici Srednje škole Mate Blažine Labin.

Članak 2.

Etički kodeks donosi školski odbor u suradnji sa Nastavničkim vijećem te Vijećem učenika i Vijećem roditelja, a s ciljem poštivanja zakona te temeljnih etičkih vrijednosti, a to su poštenje, izvrsnost, sloboda, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo i osobna odgovornost.

Članak 3.

Postupci propisani ovim kodeksom nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i pravilnicima od državne do školske razine.

Članak 4.

Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i njenih radnika uzimajući u obzir načela čuvanja dostojanstva i ugleda Škole, radnika i učenika.

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu radnici Škole, ali sudjeluju u radu i djelovanju Škole, ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Školom.

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na sve osobe muškog i ženskog spola.

Članak 5.

Kodeks utvrđuje opće odrednice i postupke važnosti promicanja etičkih vrijednosti specifičnih za odgojno-obrazovni rad u najširem smislu.

U tome radu neposredno s učenicima rade nastavnici i stručni suradnici, ali se očekuje da je promicanje etičkih vrijednosti obveza i ostalih radnika Škole, učenika, njihovih roditelja i staratelja te svih zainteresiranih osoba – korisnika usluga Škole.

Članak 6.

U cilju ostvarenja, očuvanja i razvoja kvalitetnih međuljudskih odnosa, dobrih rezultata u odgojno-obrazovnom radu, čuvanja i daljnjeg razvoja dobroga

radnog ozračja i kolektivnog ugleda Škole te osobnog ugleda svih njezinih radnika i učenika, Etički kodeks utvrđuje obveze i prava, a ističe i neprihvatljivo ponašanje.

1.1.) Značenje i upotreba izraza

Članak 7.

Izrazi u Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na osobe muškog i ženskog spola.

Članak 8.

Termine navedene u Etičkom kodeksu, za potrebe primjene istoga, treba tumačiti na sljedeći način:

- a) „Škola/e“ označava Srednju školu Mate Blažine Labin
- b) „Radnici“: označava sve nastavnike, učenike, ostale djelatnike (administrativno-tehničko osoblje), pomoćnici u nastavi, stručno komunikacijski posrednici, neovisno tome temeljem koje vrste Ugovora o radu ostvaruju prava i obveze iz radno-pravnog odnosa (na određeno ili neodređeno, puno ili nepuno radno vrijeme),
- c) „učenici“: su sve osobe uključene u obrazovni program Srednje škole mate Blažine Labin
- d) „treće osobe“: građani i stranke

II. ODNOS RADNIKA S UČENICIMA

Članak 9.

Prilikom sudjelovanja u odgojno-obrazovnom radu, radnici su dužni postupati prema učenicima:

- izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima srednjeg odgoja i obrazovanja, te prenositi učenicima što stručnije znanja iz svojeg predmeta ili područja te obrađivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima,
- učenike odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima istine, mira, ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja,
- odgajati učenike u duhu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima,
- kod učenika poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.
- učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja, saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje, te kod njih razvijati samopouzdanje, koje će rezultirati što boljem intelektualnom razvoju učenika,
- ponuditi istovjetne mogućnosti pružanja znanja svim učenicima,
- osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu,
- biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod drugih učenika stvarao osjećaj manje vrijednosti, - učenicima osigurati valjanu, otvorenu, pravednu objektivnu i pravovremenu evaluaciju i ocjenjivanje,
- uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim mogućnostima,

- poštovati i uvažavati učenikove sposobnosti te se s posebnom pažnjom odnositi prema učenicima s teškoćama u učenju i teškoćama u razvoju,
- nastojati se kloniti situacija koje bi mogle dovesti do sukoba interesa (obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, antagonizmi i slično).

Članak 10.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublja.

Članak 11.

Izgled nastavnika, stručnih suradnika mora biti što je moguće više služben i krajnje ozbiljan. Odjeća treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, primjerena pozivu koji obavljaju kako svojim izgledom ne bi negativno djelovala na pažnju učenika.

Članak 13.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu učenika, nastavnik je dužan u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole, koji je o tome obvezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 14.

Nastavnici ne smiju učenikova znanja i radove koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke. Također „neprihvatljiva“ ponašanja učenika nastavnici ne smiju doživljavati osobno.

Članak 15.

U obavljanju odgojno-obrazovne struke nastavnici su dužni odgovorno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima.

III. ODNOS RADNIKA MEĐUSOBNO I PREMA TREĆIM OSOBAMA

Članak 16.

U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima potrebno je:

- nastupati pristojno, nepristrano, savjesno i profesionalno,
- prilikom komunikacije u bilo kojem obliku, posebnu pozornost treba obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama,
- nije dopušteno od roditelja, skrbnika ili drugih građana primati darove, usluge ili ih poticati na darivanje.

Članak 17.

U međusobnim odnosima treba se iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje suradnja.

Ne smije se druge ometati u obavljanju njihovih poslova.

Članak 18.

Kod javnih nastupa u kojima se predstavlja Škola, nastavnici i ostali radnici mogu iznositi školska stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.

Kod javnih nastupa u kojima nastavnici i ostali radnici ne predstavljaju Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, dužni su naglasiti da iznose osobno stajalište.

Članak 19.

Radnici imaju pravo na:

- jednakost i pravednost koje isključuju svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje
- slobodu rada i izražavanja u skladu sa zakonom i općima moralnim načelima
- uvažavanje integriteta i dostojanstva svoje osobe
- uljudan i ispravan međusobni odnos i uvažavanje
- dogovorno rješavanje svih spornih pitanja najprije u okviru Škole
- zaštitu kada u neposrednom ili posrednom radu s učenicima, njihovim roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole bilo tko pokušava ugroziti slobodu profesionalnoga, objektivnog, stručnog i pravednog rada te ako naiđu na neprihvatljivo ponašanje i pokušaj vršenja ucjene i pritiska s ciljem postizanja bilo kakve koristi
- privatnost
- stručno usavršavanje i napredovanje
- odgovarajuće radno okruženje
- ekološki čistu i zdravu radnu okolinu.

IV. NEPRIHVATLJIVO PONAŠANJE

Članak 20.

Neprihvatljivim se smatra:

- svaki postupak koji nije u skladu s normama dobrog odgoja kojim se krše odredbe zakona, pravilnika i pravnih akata – od Ustava Republike Hrvatske, preko Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi do općih akata Škole - koji su relevantni za obavljanje profesionalnih obveza svih radnika na svojim radnim mjestima, a u skladu sa stručnom spremom i zadacima rada u obrazovno-odgojnoj ustanovi
- ponašanje suprotno odredbama ovog Etičkog kodeksa kojim, a posebice ako se ponavlja i nakon dobronamjernih i uljuđenih upozorenja.

V. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 21.

Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Škola, odnosno Školski odbor, može donijeti poslovnik Povjerenstva i njime urediti pojedina pravila o radu i djelovanju Povjerenstva koja nisu uređena ovim

Etičkim kodeksom. Dopunska pravila o svom radu i djelovanju može u okviru kodeksa i poslovnika donijeti i samo Etičko povjerenstvo.

Članak 22.

Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Nastavničkog vijeća, na rok od četiri godine.

Etičko povjerenstvo ima tri člana, od kojih je jedan predsjednik. Za svakog člana povjerenstva imenuje se jedan zamjenik.

Član Povjerenstva ne može biti osoba koja je prekršila norme Etičkog kodeksa Škole odnosno osoba protiv koje je pokrenut postupak utvrđivanja povrede normi Etičkog kodeksa Škole.

Članak 23.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen i obrazložen te sadržavati relevantne isprave i materijalne dokaze, kao i navode o odredbama Etičkog kodeksa u svezi s kojim se osobito traži mišljenje.

Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti ravnatelj Škole, Nastavničko vijeće, sindikalni povjerenik, Školski odbor te druga tijela Škole.

Članak 24.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Etičko povjerenstvo škole donosi svoje mišljenje i dostavlja ga podnositelju zahtjeva.

Članovi Etičkog povjerenstva mišljenje donose na temelju stajališta većine članova povjerenstva. Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi Povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje Povjerenstva.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku u daljnjem roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva. Taj rok može se produžiti za daljnjih 15 dana, u slučaju potrebe pribave daljnjih isprava i utvrđivanja činjenica. U postupku davanja mišljenja Etičko povjerenstvo postupat će prema načelu kontradiktornosti, te će ukoliko ocjeni da je to potrebo dati mogućnost izjašnjavanja osobi ili osobama, koje su sudjelovale u kršenju odredbi Etičkog kodeksa, sve radi iznošenja dodatnih pojašnjenja i argumenata.

Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva o tome je dužan u roku od 30 dana izvijestiti podnositelja te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

Članak 25.

Mišljenje Etičkog povjerenstva mora sadržavati podatke:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo,
- odredbe Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva Povjerenstvo razmotrilo,
- stajalište Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne,
- obrazložena odnosno argumentirana stajališta za donošenje mišljenja i
- razloge na kojima se temelji mišljenje Povjerenstva.

Članak 26.

Mišljenje Etičkog povjerenstva djeluje snagom svojeg autoriteta, te služi osnovnoj svrsi tumačenju Etičkog kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u Školi. Mišljenje Etičkog povjerenstva ne veže druga tijela, u drugim postupcima (građanskim, kaznenim upravnim), prilikom odlučivanja o eventualnim pravima i obvezama i odgovornosti pojedinaca, te nema svojstvo upravnog akta.

Mišljene Etičkog povjerenstva javno se objavljuje, osim u slučaju postojana službene, poslovne ili druge tajne, odnosno u slučaju donošenja mišljenja u odnosu na postupanje maloljetnog učenika. Etičko povjerenstvo određuje način i mjesto njihova sustavnog objavljivanja. Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenja može se isto skratiti ili se iz njega mogu ukloniti osobni podaci o osobama koje se u njemu spominju.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 27.**

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi radnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Kodeksa u radnom odnosu u školi.

Svaki radnik koji će zasnovati radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Kodeksa te će se potpisom obvezati na djelovanje i ponašanje u skladu s njim.

Članak 28.

Etički kodeks obvezno se ističe na oglasnoj ploči Škole i u Zbornici, te objavljuje na mrežnoj stranici Škole, te danom objave na oglasnoj ploči Škole stupa na snagu.

Članak 29.

Povjerenstvo iz članka 21. ovog Etičkog kodeksa, imenovati će se u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu Etičkog kodeksa

Članak 30.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks KLASA: 003-05/09-03-01, URBROJ: 2144-14-02-09-16 od 23. Prosinca 2009. godine.

KLASA:003-05/20-01/
URBROJ: 2144-14-07-20-01
Labin, __ rujna 2020.

Predsjednik školsko odbora:

Đani Žufić, prof.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole ___ rujna 2020. godine.

OBRAZLOŽENJE:

PRAVNA OSNOVA:

Pravna osnova za donošenje Etičkog kodeksa je čl. 58. i čl. 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20.).

OCJENA PRIJAŠNJEG STANJA:

Etički kodeks koji je trenutno na snazi donesen je u prosincu 2009. godine. Sukladno izmjenama pozitivnih propisa u sustavu obrazovanja, a koji se neposredno odnose na predmet predloženog akta, bilo je potrebno provesti usklađivanje s odredbama novih zakonskih propisa kao i propisanom procedurom njegova donošenja.

IZMJENE:

Propisane su određene novine u odnosu na prethodni, odnosno sada još važeći Etički kodeks. Izmjenama se pobliže propisao način postupanja radnika prema učenicima, međusobni odnosi radnika, kao i postupanje radnika prema trećim osobama (Glava II. i III.). Naglašava se poštovanje temeljnih ljudskih prava unutar škole, zaštita dostojanstva, poštivanje načela jednakosti i pravednosti, nediskriminacije, sprječavanje zlostavljanja i dr.

Novim kodeksom uvodi se novo tijelo škole: Etičko povjerenstvo (Glava V.,) koje se sastoji od tri člana koji, sukladno odredbama, izabire Ravnatelj na razdoblje od četiri godine.

Etičko povjerenstvo zaprima zahtjeve za pokretanje postupka protiv kršitelja odredbi Etičkog kodeksa, koje nakon provedenog postupka izdaje Mišljenje. Rad Etičkog povjerenstva je javan. Sastavljanje Etičkog povjerenstva mora se izvršiti u roku od tri mjeseca od donošenja ovog Etičkog kodeksa.

Novi Etički kodeks predmet je rasprave Nastavničkog vijeća, Vijeća učenika i Vijeća roditelja.